

http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=210010&cat_id=94750

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України №1224-р від 14.10.2009р. «Про схвалення Концепції подальшого проведення пенсійної реформи» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1224-2009-%D1%80>

5. Пенсійний фонд має 40-50 мільярдів непокритих боргів — експерт [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://gazeta.ua/articles/business/_pensijnij-fond-mae-40-50-milyardiv-nepokritih-borgiv-ekspert/490445.

Довга Т. А.

(обліково-економічний факультет, III курс)

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ У ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ КНЕУ

Мислити людина починає, коли в неї виникає потреба щось зрозуміти. Мислення зазвичай починається з проблеми чи запитання, з подиву чи нерозуміння, з протиріччя...

Рубінштейн С. Л.

Однією з найбільш цінних якостей сучасного фахівця-економіста є його здатність до наукового пошуку та інновацій у конкретній сфері професійної діяльності. Тому пріоритетного значення набуває формування науково-дослідницької компетенції майбутніх економістів. Необхідно зазначити, що забезпечення високого рівня інтелектуально-особистісного розвитку студентів, формування дослідницьких умінь, активізації пошукової активності може бути досягнутим через модернізацію технологій, методів та засобів навчання, серед яких вагоме місце посідають методи проблемного навчання.

Аналіз наукових розробок і публікацій показав, що проблемному навчанню приділяли і приділяють значну увагу такі науковці як В. Бондар, Л. Борисенко, В. Галузинський, О. Гулай, М. Євтух, О. Євдокимов, В. Калошин, О. Киричук, І. Козловська, І. Лернер, А. Матюшкін, М. Махмутов, Н. Ничкало, В. Сластьонін, О. Снісар, Д. Чернилевський. Відзначаючи ґрунтовність проведених наукових досліджень, варто зазначити, що деякі аспекти проблемного навчання потребують пода-

льшого наукового опрацювання і таким чином зумовлюють актуальність даної теми.

Ідея проблемного навчання має глибоке історичне коріння, оскільки окремі елементи проблемного навчання мали місце ще в античні часи, зокрема евристична бесіда, яку започаткував грецький філософ Сократ. Відомо, що головним елементом методики грецького мудреця була його іронія. Він удавав що, не знаючи розв'язку проблеми, хоче послухати думку співрозмовника, насправді ж своїми запитаннями підводив його до правильної відповіді.

Також вагомий внесок у розвиток ідеї проблемного навчання здійснив американський філософ-прагматик та педагог Джон Дьюї. На його думку, учнів насичують досвідом минулого й зовсім не готують до зустрічі з проблемами в майбутньому. Тому замість традиційної моделі освіти він запропонував нову, метою якої стало озброєння учнів методами вирішення проблем. Вчений припускав, що людина зі сформованими навичками прийняття рішень набагато краще буде підготованою до життя у швидко змінюваному світі з його численними труднощами і проблемами, що постійно виникають.

Проблемне навчання — це організований викладачем спосіб активної взаємодії студента з проблемно-представленим змістом навчання, у ході якого він залучається до об'єктивних протиріч наукового знання та способів їхнього розв'язання, навчається мислити, творчо засвоювати знання. Тобто проблемне навчання ґрунтується не на передачі готової інформації, а на отриманні певних знань та вмінь шляхом вирішення теоретичних і практичних проблем.

Структура методу проблемного вивчення матеріалу включає в себе такі етапи: створення проблемної ситуації; формулювання проблеми; висунення гіпотез; перевірка висунутих гіпотез; аналіз результатів перевірки гіпотез; висновок і узагальнення; повернення до проблемної ситуації.

Існують три основні методи проблемного навчання (рис 1).

Психолого-педагогічна підготовка студентів КНЕУ охоплює засвоєння таких навчальних дисциплін як «Психологія та педагогіка», «Психологія ділового спілкування», «Психологія діяльності і навчальний менеджмент» та «Методика викладання економіки». Вивчення цих дисциплін передбачає орієнтацію на самостійну навчальну та наукову діяльність. Варто зазначити, що засвоєння навчального матеріалу з дисциплін психолого-педагогічного циклу включає послідовне досягнення чотирьох рівнів: відтво-

рення, розуміння, використання й створення і особливого значення набуває творчий рівень засвоєння знань, що забезпечується на проблемних лекціях, практичних та індивідуально-консультативних заняттях і в ході самостійної та науково-дослідної роботи. Тобто, в психолого-педагогічній підготовці студентів КНЕУ активно впроваджуються та застосовуються такі три групи методів як проблемний виклад, частково-пошуковий та дослідницький.

Рис.1. Основні методи проблемного навчання

Дослідженням встановлено, що застосування методів проблемного навчання має такі переваги: вчить мислити логічно, науково, творчо; робить навчальний матеріал більш доказовим та переконливим; сприяє формуванню стійких знань; впливає на емоційну сферу студентів, формує впевненість, радість, задоволення від розумової діяльності; формує елементарні навички пошукової, дослідницької роботи; активно формує та розвиває позитивне ставлення, інтерес до навчання.

Отже, психолого-педагогічна підготовка студентів КНЕУ здійснюється з активним впровадженням та застосуванням методів проблемного навчання, які є важливим інструментом формування компетентності майбутніх фахівців-економістів. Перевагою застосування проблемного навчання в КНЕУ є те, що воно змінює мотивацію пізнавальної діяльності: провідними стають пізнавально-спонукальні (інтелектуальні) мотиви, сприяє формуванню творчого професійного світогляду майбутніх фахівців та й загалом формує здатність приймати обґрунтовані рішення в нестандартних ситуаціях.

Література

1. Борисенко Л. Л. Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх економістів / Л. Л.Борисенко // Вища освіта України. — К.: Вид-во «Гнозис». — 2011. — №3 (дод. 1).— Т.2. — С.238—244.
2. Гулай О. І. Перспективи впровадження проблемного навчання у вищих навчальних закладах // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. — 2009. — № 3. — С. 170—178
3. Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения/ Исаак Яковлевич Лернер. — М.: Педагогика, 1981. — 186 с.
4. Махмутов М. И. Принцип проблемности в обучении / М.И.Махмутов // Вопросы психологии. — 1984. — № 5. — С. 30—36.
5. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч.посіб. / За ред.М. Артюшиної — К.: КНЕУ, 2007.— 528 с.
6. Снісар О. А. Значення психолого-педагогічних якостей викладача вищої школи для організації ефективного навчання на засадах проблемності // Вісник Черкаського університету. — 2009. — № 165. — С. 117—120.

Дорошко І. М.

(юридичний факультет, III курс)

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЯК ДЖЕРЕЛО ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА

Україна належить до країн романо-германської системи права. Головною ознакою даної правової системи є те, що основним джерелом права є нормативно-правовий акт. Що ж до судового прецеденту, то він є характерним для англо-саксонської системи права. Наразі ж постає питання про те, що судовий прецедент може визнаватися джерелом права і в країнах континентальної системи права [5, с. 34]. Відповідно до ч. 1 ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» суди застосовують при розгляді справ Європейську конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод та практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) як джерело права [3, ст. 17].

Тобто українське законодавство закріпило те що, практика ЄСПЛ може застосовуватися національними судами як джерело права. І насправді, якщо проаналізувати судову практику, то ду-